

Opinion Piece

Zamagljene slike ne štite žrtve: Apel za prestankom korištenja slika žrtava u izvještavanju o seksualnom zlostavljanju djece

Duboko je uz nemirujuće da čak i danas novinske organizacije objavljaju fotografije i priče žrtava bez njihovog pristanka u člancima o seksualnom zlostavljanju djece (CSA), često samo sa zamagljenim licem kao navodnom zaštitom. Iako se može činiti da to ispunjava zakonske uvjete i pravila, emocionalna i psihološka šteta koju može nanijeti žrtvi rijetko se uzima u obzir.

Budimo jasni: **zamagljena slika ne štiti žrtvu od štete i daljnog ugrožavanja**. Šira javnost možda neće prepoznati osobu na slici, ali žrtve **uvijek prepoznaju sebe**, izlažući se teškom stresu i traumi. Mnoge žrtve koje su preživjele seksualno zlostavljanje imaju kompulzivnu potrebu da na internetu traže informacije o svom slučaju. To nije ni taština, ni znatiželja, već odgovor na traumu. Žrtve i preživjeli često nastoje **povratiti osjećaj kontrole**, pratiti što se govorilo o njima i kontrolirati sveprisutni osjećaj tjeskobe da bi ih netko mogao identificirati i saznati informacije o njihovoj prošlosti. Gledanje slabo zamagljene fotografije svog lica samo pojačava taj osjećaj.

Važno je da novinari razumiju ozbiljnost posljedica objavljivanja slika i priča žrtava bez njihovog pristanka. Ovakva praksa im uskraćuje kontrolu nad vlastitom pričom, oduzima privatnost te dodatno potiče ciklus retraumatizacije.

Štoviše, uvijek postoji **rizik da netko prepozna žrtvu** čak i kada je slika zamagljena. Tehnološki napredak omogućio je i poništavanje efekta zamagljenja, što predstavlja značajan rizik za privatnost i sigurnost žrtava. Zamislite taj trenutak kada dijete koje je žrtva pronađe svoje zamagljeno lice u novinskom članku o svom zlostavljanju, nešto u čemu nije imala pravo glasa i nad čime nije imala kontrolu. U slučajevima seksualnog zlostavljanja djece, gdje je trauma dugotrajna, povjerenje u druge osobe uništeno, a osjećaj vlastitog identiteta ozbiljno narušen, ovo može izazvati osjećaje duboke shrvanosti i traume. Objavljivanje zamagljenih slika može dodatno izazvati i ozbiljan i negativan utjecaj na obitelji žrtava, istovremeno otežavajući put do ozdravljenja za brojne ljude.

Dok slike mogu dodati autentičnost priči, u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece mogu i oduzeti žrtvi **pravo na privatnost, sigurnost i oporavak** – prava koja se moraju poštivati i štititi u medijskom izvještavanju i javnom diskursu. **Nema potrebe za korištenjem slika žrtava bez njihova pristanka**, bez obzira na to jesu li zamagljene ili ne. To ne dodaje nikakvu novinarsku vrijednost, ali **dodaje rizik, sram i trajnu štetu** djeci žrtvama, koja su već doživjela više nego što

većina nas može zamisliti. Ovim etičkim načelom trebali bi se voditi sve medijske organizacije i novinari.

Slika može vrijediti tisuću riječi, ali kakvu poruku medijske organizacije i novinari šalju žrtvama kada odluče objaviti njihove slike bez pristanka? Poruka organizacije Protect Children je jasna: ako se dijete žrtva može prepoznati na fotografiji – nemojte je koristiti!

Nina Vaaranen-Valkonen, Executive Director, Psychotherapist, **Protect Children**, Victim Services and Offender Management Sub-Group Chair, **Interpol SGCAC**

Katariina Leivo, Senior Specialist, Trauma-Focused CBT-Therapist, Protect Children

Noora Nieminen, Research Assistant, Psychology Graduate, Protect Children

Child Victim of Child Sexual Abuse

Wspierane przez:

**Centar za nestalu
i zlostavljanu djecu**